

Hans Fallada

Kendinden Kaçamayanın
Öyküsü

Türkçesi: Ahmet Arpad

Öykü

İÇİNDEKİLER

Yayıncının Notu	7
Lilly ve Esiri.....	13
Aşk Denen Şey	33
Büyük Aşk.....	121
Korkak Pogg	175
Robinson Hapiste.....	185
Kim Yargıç Olmak İster?	189

EKLER

Adli tabip Ernst Ziemke'nin arşivinde yeni bulunan "Hans Fallada dolandırıcılık dosyası"	195
Dosyanın bulunuşu	195
1926 davası.....	197
Ziemke'nin Fallada hakkındaki bilirkişi raporu	202
Fallada'nın Ziemke'ye mektubu.....	203
Sonuç	204
Kendinden kaçan biri	207

Lilly ve Esiri

Sybil Margoniner Kurfürstendamm'da doğdu, Kurfürstendamm'da yetişti ve orada yaşadı. İleriki yıllarda semtin batısında kendine bir villa satın aldı. Sözün kısası, bu çevreden hiç ayrılmadı.

Varlıklı bir ailenin tek kızıydı. Daha çocukluk yıllarında çoğu isteğinin yerine getirildiğini fark etti. Memnun olmadığı anlarda başına ağırlar girdi, midesinin bulandığını hissetti. Biraz çekingen baba, sevgili Lilly'sinin gülümsediği anlarda karısından daha çok sevindi. Kimi gün onu sevenlerden nefret ettiği anlar oluyordu. Böyle durumlarda isteklerinin kendi çıkarlarıyla örtüşmesi için her şeyi deniyordu. Mutlu olduğu tek an kendini dünyanın odağında hissettiği durumlardı. Bu hedefe ulaşmak için seçtiği iki kolay yol vardı: Kendini hasta veya ve keyifsiz göstermekti. Sevecenlik, güzel sözler onun için geçerli değildi. Onun becerisi karşısındakini güçsüz olduğuna inandırmaktı.

Çocuk bakıcısının, hizmetçi kızın, aşçı kadının, eve kömür taşıyan hizmetkârın; hepsinin mutluluğu ve mutsuzluğu onun keyfine bağlıydı. Ondan hoşlanan birisini veya kızarmış bifteğinin son lokmasını ağzına atmadan tabağı önünden kaldıran hizmetçi kızı babasına şikâyet etmesi yeterliydi. Başkalarına hizmet etmek için dünyaya geldiklerine inandığı bu değersiz insanların şikâyet etmeye, bir gün olsun sevinmeye hakları olmadığı inancındaydı. Sinagoğa gittiklerinde Tora okunurken annesiyle kadınlar bölü-

münde oturuyor, buraya gelmelerine izin verilmeyenleri gözünün önüne getirip gururlanıyor, hafiften ürperiyordu.

İlk güç savaşımını bir yıl geç yollandığı Kurfürsten Caddesi'ndeki özel okulda vermek zorunda kaldı. Sınıfında ondan güzel on dört kız vardı, kimileri Lilly'den daha akıllıydı. Öğretmenin onu hemen ön sıraya oturtmasına, sınıfta en çok soruyu ona sormasına ilk günlerde akıl erdiremedi. İnat etti, her sorulana yanıt vermedi. Kısa süre sonra da en arka sıraya oturtuldu, diğer kızlar onunla alay etmeye başladı. Ve gün geldi, akıllandı, çalışkanlığı ve bilgileriyle ön plana çıktı, şaşırان kızlara da tiksindiği öğretmenini kızdırmak için ilk günlerde konuşmamış olduğunu anlattı. Diğer öğrenciler Lilly'i alkışladı. Ondan sonraki ders Fransızcadı. Nefret ettikleri öğretmenleri Bayan Vroonth'u kızdırmak için hiç konuşmamaya başlayacak, sadece mendillerini ağızlarına tutup hep birlikte hıçkırıcaklardı.

Öğretmenleri hemen bir komplo sezdi. Sınıftaki en uslulara bunların kimin başının altından çıktığını sordu, onların ceza almayacağı sözünü verdi, fakat bütün sınıf sustu. Sonra hepsini teker teker yanına çağırdı; kızlar gözyaşları içinde, susmak zorunda olduklarını söylediler. Fakat sonunda sır saklayacağına söz vermiş olan Sybil Margoniner oyunbozanlık yaptı ve İrmgard Fischer'in başı çektiğini söyledi. O andan sonra Sybil Margoniner öğretmenin en sevilen öğrencisi oldu, İrmgard da en sonda yer aldı.

O günden sonra Lilly belli bir seviyede kalmaya dikkat etti, arada bir öğretmenlerinin yüzüne güldü, tatlı ve meyve gibi küçük hediyelerle veya hoşça gidecek konulardan söz ederek kendini sınıfındaki kızlara sevdirmesini bildi. Zamanla İrmgard'ın yandaşlarından daha iyi giyimli çok sayıda kızı çevresine toplamay başardı. İki grup arasındaki tartışmalar çoğu zaman Lilly ve grubunun galibiyetiyle sonuçlanıyordu. Onlar daha hazırcevaptı, akıllarına gelenleri pek üzerinde düşünmeden söylemesini biliyorlardı. İki grup arasında henüz düşmanlık yaşanmasa

da Lilly sınıftaki gücünü yitireceğinden korkuyordu. Şakakları ve çıkık elmacıkkemikli yüzü çenesine doğru inceliyordu; biraz da olsa, pusuya yatmış, bakışları düşünceli, sonunda başarıya ulaşacağından emin küçük bir tilkinin yüzünü andırıyordu. Tarih öğretmenleri Wunderlich'in kendisine sınırsız hayranlık duyulacak birisi olduğunu sınıfındaki diğer kızlara kabul ettirmeyi başardı. Günün birinde bütün öğrenciler dik yakalı bluzları ve boyunbağları ile öğretmenlerinin karşısında durduklarında Lilly kararını vermişti.

Fakat on dört yaşındaki kız şunu da biliyordu, başarısı geçiciydi, çünkü çocukçaydı. Fırsat buldukça mutfakta kadınlar arasındaki sohbetlerden bir şeyler kapmaya çalışıyordu. Kimi gün bakıcı kadının sırlarını öğrenmek için çıktıkları gezintilerde onu önden yolluyor, kendi de 'üvey kardeş' dediği genç adamla öpüşmelerini izlemek için çalılar ardına saklanıyordu. Lilly yavaş yavaş bazı şeyler öğrenmeye başlamıştı. Öğleden sonra okuldan çıkınca eve dönüş yolunu uzatıyor, Tauentzien'den geçip Kurfürsten Caddesi'nde sağa sola bakınarak yürüyordu. Orada şık giyimli, birbirleriyle sohbet eden çiftlerin peşinden bakıyordu. Nürnberg Caddesi'ndeki *Teichmann* gazetesinde çalışan bir genci gözüne kestirmişti. Onu Wunderlich'ten daha şık ve zarif buluyordu, fakat genç adamın dikkatsizliği, aralarında bir ilişki oluşmasına engeldi.

Aynı günlerde hukuk fakültesine yeni başlamış bir kuzeni sık sık evlerine uğramaya başladı. Lilly'i pek ciddiye almayan genç adam zora düştüğünde ondan arada bir küçük borçlar istemekten kaçınmadı. Fakat isteğini yerine getirirken de ağzını aradı, bazı sırlarını öğrendi, ilişkide olduğu zarif giyimli kızın fotoğraflarına da baktı. Alex'in bir gün gösterdiği kızın çıplak fotoğrafını ise geri vermeyi reddetti. Onu kendine bağımlı kılmak için fotoğraf elinde bir silahtı.

Kimi yaz günlerini odasında tek başına geçirdi. Düşlere daldı. Güzeldi, coşku doluydu. Erkekler ona hayrandı, avucunun

içindeydiler. Bir an oldu odasının kapısını kilitledi, giysilerini üzerinden çıkardı, aynanın karşısına geçip çıplak vücudunu fotoğraftaki kızın vücuduyla kıyasladı, genç adamın özlemine çekti, gelişini bekledi, bakışlarını üzerinde hissetti. Gülümsedi. Cinsel isteklerine fotoğraflarla, kitaplarla, vücudunu saran kumaşların okşayışıyla, gıdıklayışıyla, yediği yemeklerin ağzında bıraktığı tatla veya acılıkla, yakınındaki insanların konuşmalarıyla, üstü kapalı sözleriyle, kafasındaki düşlerle ulaştı. Zayıf hitabet yeteneğini edebiyatçıların sözleriyle toparlamaya çalıştı. Kaprislerinden romanlardaki kadınları örnek alarak kurtulmaya çabaladı. Günlerin böyle beklentiler içinde gelip geçmesinden nefret etti. Tek isteği çocukluktan kurtulacağı, erkeklerin peşinden bakacağı o günlerin bir an önce gelmesiydi.

Sonra bir gün geldi Wunderlich, ona çok saygı duyan öğrencilerinin çıkardığı tahttan aşağı yuvarlandı. Tarih dersindeydiler. Öğrencilerinin dikkatini boynundaki kravat çekti. El kol hareketleriyle dersini anlatırken kravatını tutan kordon yavaş yavaş gevşedi. Sınıftaki on beş kız nefes almadan dikkatlerini kravata vermiş öyle bakıyordu. Şaşkınlıktan dilleri tutulmuştu. Taptıkları kişinin kravatı kartona sarılmış, lastikle gömleğinin yakasına tutturulmuş bir parça ipek kumaştan ibaretti.

Az sonra ders arasında dışarı çıktılar. Herkes heyecan içindeydi. İrmgard ve yandaşları gelecek derste ipekten bir kravatı Wunderlich'in kürsüsüne koymayı önerdi. Lilly'nin yandaşları da düşmanın bu önerisine sıcak baktı. Genç kız gücünü yitirdiğinin farkındaydı. Biraz üst perdeden diğerlerine böyle bir Wunderlich hayranlığının saçma olduğunu, bu nedenle de artık geçmişte kaldığını açıkladı. Bu yaşta daha fazla düşlere kapılmamalıydı, oynaşmanın, sevişmenin vakti gelmişti. Bunu gerçekleştirmek için yakındaki *Teichmann* gazetesi hiç de fena bir yer değildi.